NORAKSTS
Lieta Nr.A42707708
AA43-0096-12/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 27.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs V.Poķis,
tiesneses I.Amona un S.Liniņa,

piedaloties pieteicējam *V.S.* un pieteicēja pārstāvim *L.S.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim *R.V.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.S.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 4.septembra lēmuma Nr.19/24792 atcelšanu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 6.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) Rīgas muitas reģionālās iestādes Muitas audita daļa no 2008.gada 4.jūnija līdz 2008.gada 18.jūnijam veica *V.S.* 2006.gada 20.oktobrī noformētā vienotā administratīvā dokumenta (turpmāk - VAD) IM4 Nr.0206/6-623380 muitas parāda un citu muitas iestāžu administrējamo nodokļu parāda aprēķināšanas, maksāšanas un uzskaites auditu.

Ar VID Rīgas muitas reģionālās iestādes direktora 2008.gada 30.jūnija lēmumu Nr.3.4.2/7975 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) muitas audita lietā *V.S.* papildu nomaksai budžetā noteikts muitas parāds Ls 2 326,88, tajā skaitā, ievedmuitas nodoklis Ls 428,44, nokavējuma nauda ievedmuitas nodoklim Ls 125,75 un soda nauda ievedmuitas nodoklim Ls 214,22, kā arī pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk - PVN) Ls 868,95, nokavējuma nauda Ls 255,04 un soda nauda PVN Ls 434,48.

VID ģenerāldirektors, izskatījis *V.S.* sūdzību, ar 2008.gada 4.septembra lēmumu Nr.19/24792 (turpmāk - Lēmums) nolēma Sākotnējo lēmumu atstāt negrozītu.

[2] 2008.gada 29.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.S.* (turpmāk - pieteicējs) pieteikums par Lēmums atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] 2006.gada 26.oktobrī, noformējot deklarāciju, pieteicējs deklarēja brīvam apgrozījumam Eiropas Savienības teritorijā lietotu automašīnu Honda

CR-V, kura bija avārijas stāvoklī, personīgai lietošanai ar mērķi veikt ieguldījumus no saviem līdzekļiem un lietot to ģimenes vajadzībām. Minēto automašīnu pēc iepriekšējas mutiskas vienošanās par automašīnas pārdošanu-pirkšanu un tās nogādāšanu līdz Latvijas Republikas muitas iestādei pieteicējs iegādājās no ASV pilsoņa, fiziskas personas – *S.A.*, par USD 1 250 un par transportēšanu līdz muitas iestādei pieteicējs minētajai personai samaksāja USD 800, samaksu veicot skaidrā naudā.

[2.2] Patiesībai neatbilst Lēmumā izteiktais apgalvojums, ka ASV uzņēmums „American Export Lines" 2006.gada 26.septembrī ir izrakstījis rēķinu Nr.AEL107118-1, kurā transportēšanas pakalpojuma summa ir norādīta USD 3200 un saskaņā ar SIA „Brondex Co" sniegto informāciju auditā konstatēts, ka pieteicējs nav deklarējis daļu no jūras transporta izmaksām USD 200 apmērā.

Ar transportēšanu nodarbojās fiziskā persona *S.A.* un atbilstoši pieteicēja un šīs personas norunai pieteicējs maksāja viņam par automašīnu USD 1250 un par piegādi USD 800. Pieteicējs nav informēts ne par kādiem citiem rēķiniem no ASV vai Latvijas Republikas uzņēmumiem, jo maksāja *S.A.* par piegādāto automašīnu. Lēmumā nav norādīta informācija un nav pievienoti dokumenti, kas apliecinātu faktu, ka pieteicējs būtu veicis, vai pieteicējam būtu jāveic ar automašīnas piegādi saistītu rēķinu apmaksa ASV vai Latvijas Republikas uzņēmumiem. Minēto faktu apliecina *S.A.* notariāli apliecinātais skaidrojums, kurā viņš norāda automašīnas pirkuma un transportēšanas maksu.

[2.3] Nav nozīmes Lēmumā norādītajam apsvērumam, ka audita laikā netika konstatēta *S.A.* izsniegtā pilnvara un, ka arī vēlāk šāda pilnvara netika iesniegta. Ir pilnībā pieļaujams mutisks pilnvarojums, kas atbilst civiltiesiskā regulējuma robežām.

[2.4] Lēmumā bez jebkāda juridiska pamatojuma norādīts, ka audita laikā radās šaubas par automašīnas vērtību un transportēšanas izmaksām, tajā pašā laikā nenorādot nekādus pamatotus argumentus vai faktus un nepievienojot pierādījumus, kas liecinātu, ka pieteicējs veicis lielāku samaksu par automašīnu un tās transportēšanu nekā norādījis. Automašīnas iegādes vērtība atbilst tās faktiskajai vērtībai, ņemot vērā tās stāvokli uz pirkuma brīdi, jo tās savešana lietošanas kārtībā pieteicējam prasīja ieguldījumu Ls 4825 apmērā (no tā automašīnas detaļām Ls 2275 un par darbu Ls 2550). Ņemot vērā to, ka pieteicējs neveica saimniecisko darbību un viņam nav pienākums uzkrāt pierādījuma dokumentus (čekus un kvītis), līdz ar to pieteicējam nav saglabāti dokumenti par detaļu iegādi un saņemtajiem pakalpojumiem.

[2.5] Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas Kodeksa izveidi (turpmāk - Regula Nr.2913/92) 29.pants noteic, ka ievestu preču muitas vērtība līdzinās darījuma vērtībai, tas ir, cenai, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama par precēm, pārdodot tās izvešanai uz Kopienas muitas teritoriju. Minētās regulas norma skaidri bez īpašas interpretācijas piepūles prezumē principu, ka, nosakot muitas vērtību, ņemama vērā darījuma saikne starp pircēju un pārdevēju tās faktiskajā apmērā. Pārdevēja atbilstoši noformēts apliecinājums ir pierādījums faktiskajam darījuma

apmēram, no kā ir atkarīgs valsts budžetā maksājamo nodokļu apmērs. VID minēto principu ir ignorējis, jo VID ģenerāldirektoram adresētajam 2008.gada 30.jūlija apstrīdēšanas iesniegumam tika pievienots *S.A.* notariāli apliecināts apliecinājums par darījuma faktisko vērtību, savukārt Lēmumā nav sniegts vērtējums par privātpersonas iebildumiem.

[3] VID (turpmāk - atbildētājs) rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pārbaudes laikā pamatoti tika konstatēts, ka nav dokumentāri apstiprinātas informācijas, kas ļautu noteikt deklarētās automašīnas muitas vērtību saskaņā ar Regulas Nr.2913/92 29. vai 30.pantu. Savukārt minētās regulas 31.panta 1.punkts noteic, ka, ja ievedamo preču muitas vērtību nevar noteikt saskaņā ar 29. vai 30.pantu, tā ir jānosaka, pamatojoties uz Kopienā pieejamo informāciju (..).

Pamatojoties uz iepriekš minēto, atbildētājs pieteicēja ievestās automašīnas muitas vērtību Ls 5418 apmērā noteica saskaņā ar Regulas Nr.2913/92 31.pantu, izmantojot Kopienā pieejamo informāciju, proti, 2006.gada 1.augusta „Vieglo, kravas automobiļu un motociklu cenu katalogu".

[3.2] Muitas auditā pamatoti tika konstatēts, ka par pakalpojumiem, kas saistīti ar pieteicēja no ASV ievestās automašīnas transportēšanu, SIA „Overseas Cargo Logistics" izrakstīja rēķinu par transporta pakalpojumu sniegšanu Nr.6/976 (2006.gada 25.oktobris) un SIA „Trans Trades Logistics" izrakstīja rēķinu-faktūru par transporta pakalpojumu sniegšanu Nr.1389 (2006.gada 2.novembris) uz SIA „Brondex Co." vārda. Pamatojoties uz SIA „Brondex Co." sniegto informāciju, pārbaudē tika konstatēts, ka minētā uzņēmuma izsniegtajā rēķinā par transporta pakalpojumu sniegšanu Nr.989-06-AFA (2006.gada 19.oktobris) ir norādītas izmaksas 724,66 USD, kurām piemērota PVN 0% likme saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 7.panta pirmās daļas 2.punktu, kas nosaka PVN 0% likmes piemērošanu pakalpojumiem, kas saistīti ar preču importu un tranzīta pārvadājumiem un pakalpojumiem brīvajā zonā un muitas noliktavā, kas tieši saistīti ar precēm, kuras ievestas Eiropas Savienības teritorijā no trešajām valstīm un trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam (ieskaitot transporta, ekspedīcijas, preču uzglabāšanas, ekspertīzes un šķirošanas pakalpojumus), kas nav iekļautas ar PVN apliekamajā bāzē.

[3.3] Pārbaudē tika noskaidrots, ka konteinerā Nr.UGMU8925835 tika vestas 2 fizisko personu kravas (kopējais svars – 6288 kg). Pieteicēja noformētajā VAD IM4 Nr.0206/6-623380 deklarētās preces svars ir 1800 kg. Savukārt pēc VID pieprasījuma pieteicējs neiesniedza muitas auditam dokumentus, kas ļautu pārliecināties par transporta pakalpojumu rēķina apmaksu.

[3.4] Ievērojot iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.panta astotajā daļā noteikto, atbildētājs veica ar PVN 18% apliekamās bāzes korekciju un PVN pārrēķinu. Tādējādi

transportēšanas izmaksas tika sadalītas proporcionāli VAD IM4 Nr.0206/6-623380 deklarētajam preces svaram.

[3.5] Atbildētājs pamatoti secināja, ka saskaņā ar Regulas Nr.2913/92 2.panta otrās daļas 3.punktu, piekto un astoto daļu, kā arī 35.panta pirmo daļu pieteicējam ir radies muitas parāds VAD IM4 Nr.0206/6-623380 pieņemšanas brīdī, izlaižot brīvam apgrozījumam ar ievedmuitas nodokļiem apliekamo preci (automašīnu Honda CR-V).

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 6.jūlija spriedumu pieteikums apmierināts un atcelts Lēmums ar tā izdošanas dienu.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējs 2006.gada 26.oktobrī, noformējot VAD IM4 Nr.0206/6-623380 *(lietas 112.lapa)*, brīvam apgrozījumam ES ieveda transportlīdzekli Honda CR-V ES (šasijas Nr.JHLRD1877YS001409, 2000.gada izlaidums, turpmāk – a/m Honda). Automašīnas deklarētā muitas vērtība USD 1250, transportēšanas izdevumi USD 800 *(American Export Lines invois AEL107118-1, lietas 120.lapa)*.

Noformējot VAD IM4 Nr.0206/6-623380, pieteicējs preces muitas vērtību ir aprēķinājis atbilstoši Regulas Nr.2913/92 29.panta 1.punktam, vadoties no fiziskas personas *S.A.* izsniegtās transportlīdzekļa nodošanas veidlapā norādītās kopējās preces cenas – USD 1250 *(lietas 79.lapa)*. Kā transportēšanas izdevumi ir norādīti USD 800, kas ir ceturtā daļa no American Export Lines rēķinā AEL107118-1 norādītās kopējās summas USD 3200 (rēķinā norādīts, ka konteinerā UGMU8925835 atradās četras automašīnas un rezerves daļas).

[4.2] No Regulas Nr.2913/92 29.panta 1.punkta un 3.punkta „a" apakšpunkta izriet, lai pamatotu preču muitas vērtības noteikšanu saskaņā ar šo metodi, personai ir jāspēj pierādīt precīzu darījuma summu, kas faktiski samaksāta par iegādāto preci.

Pieteicējs darījuma summu USD 2050 (USD 1250 a/m Honda iegādes vērtība, USD 800 transporta izdevumi) norāda, pamatojoties uz savstarpēji ar *S.A.* nolīgto, kas apstiprināts ar šīs personas izsniegtu transportlīdzekļa nodošanas veidlapu un atbildētājam iesniegto American Export Lines rēķinu AEL1077118-1. Atbildētājam, izvērtējot pieteicēja VAD IM4 Nr.0206/6-623380 norādīto informāciju un iesniegtos dokumentus, radušās aizdomas, ka pieteicējs nav deklarējis daļu no jūras transporta izdevumiem, kā arī nonācis pie secinājuma, ka nav iegūta dokumentāli apstiprināta informācija, kas ļautu noteikt a/m Honda muitas vērtību saskaņā ar Regulas Nr.2913/92 29. vai 30.pantu. Ievērojot minēto, tiesas vērtējumā, nepieciešams izvērtēt, vai atbildētāja šaubas bija pamatotas un vai muitas vērtības noteikšanai bija jāveic saskaņā ar Regulas Nr.2913/92 31.pantu.

[4.3] Atbildētājam šaubas par visu jūras transporta izdevumu nedeklarēšanu radās saistībā ar to, ka pieteicējs iesniedza American Export Lines rēķinu AEL107118-1, savukārt atbildētāja iegūtie pierādījumi un informācija liecina, ka par jūras transporta pakalpojumiem ir izrakstīts cits rēķins ar atšķirīgu summu – rēķins Nr.898-06-AFA *(lietas 89.lapa)*.

No lietas materiāliem (CMR LV-0406409, *lietas 114.lapa)* redzams, ka a/m Honda no ASV uz Latviju ir transportēta ar kuģi „Dalsland" konteinerā UGMU8925835. Atbildētājs ir noskaidrojis, ka minētais konteiners pieder SIA „Oversea Cargo Logistics" (*lietas 93.lapa*). SIA „Oversea Cargo Logistics", atbildot uz atbildētāja informācijas pieprasījumu, norādījusi (iesniegusi dokumentus), ka šis konteiners iznomāts SIA „Brondex" (atbildes vēstule un dokumentu kopijas *lietas 94.-96.lapa*). Savukārt SIA „Brondex", atbildot uz atbildētāja pieprasījumu, sniegusi informāciju, ka izrakstījusi rēķinu *S.A.* par konteinera UGMU8925835 transportēšanu no ASV līdz Rīgai, kā arī pievienojusi dokumentu kopijas, kas apstiprina šo informāciju *(lietas 87.-89.lapa)*. No atbildei klāt pievienotajiem dokumentiem redzams, ka par konteinera UGMU8925835 transportēšanu *S.A.* ir izrakstīts rēķins Nr.898-06-AFA.

Ievērojot atbildētāja veikto darbību secību informācijas ieguvē un iegūto informāciju, tiesai neradās šaubas, ka tieši rēķins Nr.898-06-AFA, nevis rēķins AEL107118-1, ir rēķins, kas izrakstīts par konteinera UGMU8925835 transportēšanu. Ievērojot to, ka pieteicējs bija iesniedzis citu transporta izdevumus apliecinošu dokumentu, tiesa atzina par pamatotām atbildētāja šaubas par to, ka šajā dokumentā ir uzrādīti patiesie a/m Honda transportēšanas izdevumi.

[4.4] Tiesa atbildētāja izdarītos secinājumus par transporta pakalpojumu apmēra samazinājumu par USD 200 atzina par kļūdainiem. Atbildētājs pie secinājuma par transporta izmaksu samazinājumu USD 200 apmērā ir nonācis, veicot šādu aprēķinu (atbilstoši atbildētāja pārstāvja paskaidrojumiem un Lēmumā norādītajam) – rēķinā Nr.898-06-AFA norādītās transportēšanas izmaksas USD 4000 apmērā ir dalījis ar 4 (atbilstoši konteinerā UGMU8925835 vesto transportlīdzekļu skaitam), iegūstot transportēšanas izmaksas USD 1000 par katru transportlīdzekli. Pieteicējs kā transportēšanas izdevumus ir deklarējis USD 800.

[4.5] Kā redzams no rēķina Nr.898-06-AFA, tad tajā ir dota atsauce uz noteikumiem BRX 727. Kuģis „Dalsland" Rīgas brīvostā pienāca 2006.gada 24.oktobrī. 2006.gada 25.oktobrī SIA „Brondex" izrakstīja apstiprinājumu/rīkojumu BRX 272, kurā apstiprināti konteinerā UGMU8925835 transportēto preču saņēmēji – *V.S.* (pieteicējs saņem a/m Honda) un *J.L.* (saņem trīs citas automašīnas un rezerves daļas). No preču pavadzīmes (transport bill of lading, *lietas 102.lapa,* tulkojums *lietas 140.lapā*) nepārprotami redzams, ka konteinerā UGMU8925835 atrodas 5 preču vienības. Tas redzams arī no citas preču pavadzīmes (bill of lading, *lietas 88.lapa*), kurā norādīts, ka konteinerā UGMU8925835 atrodas 4 transportlīdzekļi un viena vieta ar auto daļām. Tiesas vērtējumā, nav nekāda faktiska, tiesiska vai loģiska pamata uzskatīt, ka starpkontinentālos pārvadājumos auto rezerves daļu pārvadāšana notiktu bez maksas. Kā redzams no 2006.gada 25.oktobrī SIA „Brondex" izrakstīta apstiprinājuma/rīkojuma BRX 727, tad konteinerā UGMU8925835 ir atradušās 13 gb. rezerves daļu, kas ir atsevišķi pieteiktas deklarēšanai, turklāt to saņēmējs

bijis *J.L.*, nevis pieteicējs, uz ko pieņēmumu līmenī tiesas sēdē norādīja atbildētāja pārstāvis.

[4.6] Ievērojot preču pavadzīmes (transport bill of lading, *lietas 102.lapa*, tulkojums *lietas 140.lapā*, bill of lading, *lietas 88.lapa*) un apstiprinājumā/rīkojumā BRX 727 norādīto, tiesai neradās šaubas, ka konteinera transportēšanas izmaksas USD 4000 apmērā ir attiecināmas arī uz automobiļu rezerves daļu transportēšanu. Atbilstoši preču pavadzīmēs norādītajam preču skaitam – 5, šīs izmaksas ir dalāmas ar 5, kā rezultātā izdarāms secinājums, ka vienas preču vienības transportēšanas izmaksas veido USD 800, ko pieteicējs ir deklarējis un iekļāvis muitas vērtībā. Tiesas vērtējumā, atbildētājs ir ignorējis automobiļu rezerves daļu atrašanos un transportēšanu ar konteineru UGMU8925835, nav iekļāvis Lēmumā nekāda veida pamatojumu šādai nostājai, līdz ar ko tiesa nav pamata uzskatīt, ka pretēji preču pavadzīmēs norādītajam, par rezerves daļu transportēšanu būtu iekasēta mazāka maksa. Savukārt attiecībā uz atbildētāja norādi par to, ka transporta izmaksu aprēķināšanā jāvadās no pieteicēja deklarētās preces svara (1800 kilogrami), tiesa norādīja, ka nevienā no preču pavadzīmēm šāds maksas noteikšanas pamatojums nav norādīts, tas nav norādīts arī rēķinā Nr.8798-06-AFA.

[4.7] Atbildētājs ir uzskatījis, ka nav iespējama a/m Honda muitas vērtības noteikšana atbilstoši Regulas Nr.2913/92 29.pantam – pēc darījuma vērtības, jo, atbilstoši Lēmumā iekļautajam pamatojumam, pieteicējs nav iesniedzis vai uzrādījis paskaidrojumā minēto *S.A.* izsniegtu pilnvarojumu rīkoties pieteicēja vārdā, pieteicējs nav iesniedzis muitas audita laikā pieprasītos dokumentus, kā arī muitas rīcībā esošā informācija („Vieglo, kravas automobiļu un motociklu cenu kataloga" informācija par 2000.gada izlaiduma Honda CR-V cenu 2006.gadā) norādīja uz ievērojami lielāku a/m Honda vērtību.

Tiesa konstatēja, ka pieteicējs, deklarējot a/m Honda ievešanu un audita laikā, atbildētājam ir iesniedzis šādus dokumentus: 1) transportlīdzekļa/kuģa nodošanas un pieņemšanas akts (bez numura) par a/m Honda, kas sevī ietver arī pārdošanas rēķinu (2.sadaļa), kurā norādīts pārdevējs *S.A.* un pircējs *V.S.*, kā arī darījuma kopsumma – USD 1250; 2) Teksasas izglābta avarējuša transportlīdzekļa īpašumtiesību sertifikāts, kas izsniegts par a/m Honda *(lietas 118.-119.lapa)*; 3) CMR LV-0406409 *(lietas 114.lapa)*; 4) 2008.gada 10.jūlija *S.A.* izsniegts apliecinājums (*S.A.* identitāti pārbaudījis zvērināts notārs, *lietas 32.-33.lapa*), ka a/m Honda vērtība savstarpēji nolīgta USD 1250 apmērā, samaksa veikta skaidrā naudā, pilnvarojums bijis mutisks; 5) a/m Honda foto attēli (4.gb., *lietas 35.-38.lapa*).

Tiesas vērtējumā, iepriekš minētie dokumenti to kopsakarā apliecina, ka pārdevēja izrakstītie rēķini un paskaidrojumi par norēķiniem ar pieteicēju skaidrā naudā par konkrēto pārdoto automašīnu apliecina pieteicēja deklarēto a/m pirkšanas darījumu ASV vērtību – USD 1250. Pie šāda secinājuma tiesa nonāca, jo atbildētājs ir tikai izteicis šaubas par darījuma vērtību, nenorādot uz kādu pierādījumu (dokumentu, saistībā ar a/m Honda pārdošanu), kas norādītu uz citādāku darījuma vērtību. Ņemot vērā, ka pārdevējs, kura personas identitāti ir pārbaudījis zvērināts notārs, ir apstiprinājis darījuma norises veidu – mutisks

pilnvarojums, tiesas vērtējumā, atbildētāja arguments par it kā rakstveidā pastāvošu pilnvarojumu, ko pieteicējs neuzrāda, ir nepamatots un noraidāms. Ņemot vērā transportlīdzekļu tirdzniecības nozarei salīdzinoši nelielo darījumu summu, tiesai neradās šaubas, ka par šāda veida darījumu pieteicējs un pārdevējs varēja vienoties mutvārdos, ko apstiprina pārdevēja izrakstītais pārdošanas rēķins. Ievērojot to, ka pieteicējs muitas iestādei bija uzrādījis dokumentus (ko apliecina muitas iestādes spiedogi uz šiem dokumentiem), kas apliecina viņa deklarēto darījumu ASV vērtību, tiesa par nepamatotu atzina atbildētāja norādi, ka pieteicējs atbilstošus attaisnojuma dokumentus nav iesniedzis. Tiesa norādīja, ka pastāvot iespējai noteikt cenu, kāda faktiski tika samaksāta vai ir jāmaksā, iestādei nav pamata atteikties no darījuma vērtības noteikšanas metodes *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 3.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-22/2010 8.punktu)*.

[4.8] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzina, ka Lēmums daļā par papildu muitas maksājumu (ievedmuitas nodoklis, PVN, attiecīgi nokavējuma nauda un soda nauda par šo nodokļu nenomaksu), kas saistīts ar a/m Honda muitas vērtības noteikšanu Ls 5418 apmērā, ir atceļams kā nepamatots.

[4.9] Tiesas vērtējumā, izskatāmajā gadījumā nebija pieļaujams preces muitas vērtību noteikt atbilstoši Regulas Nr.2913/92 31.pantam – noteikt vērtību, pamatojoties uz Kopienā pieejamo informāciju (atbilstoši muitas iestāžu rīcībā esošajam „Vieglo, kravas automobiļu un motociklu cenu katalogam"). Izskatāmajā gadījumā, tiesas ieskatā, nepastāv strīds, ka pieteicēja ievestā a/m Honda bija lietots, pēc avārijas stāvoklī esošs transportlīdzeklis. To apstiprina pieteicēja muitas iestādē iesniegtie foto attēli un Teksasas izglābta avarējuša transportlīdzekļa īpašumtiesību sertifikāts, kas izsniegts par a/m Honda. Ievērojot to, ka foto attēli ir apzīmogoti ar tādu pašu muitas amatpersonas personīgo zīmogu (M-121), ar kādu apzīmogots Transportlīdzekļa/kuģa nodošanas un pieņemšanas akts, tiesai neradās šaubas, ka foto attēli uzrādīti muitas iestādē preces deklarēšanas laikā. No foto attēliem redzams, ka a/m Honda ir cietusi smagā avārijā – ir bojātas visas virsbūves daļas, izjaukta mašīnas ģeometrija (ieliektas jumta statnes, no ass līnijas novirzīta priekšdaļa), bojāts stiklojums, apgaismes ķermeņi, ritošā daļa, salons. Atbildētājs, pilnībā ignorējot šos faktiskos apstākļus, a/m Honda cenu ir noteicis atbilstoši „Vieglo, kravas automobiļu un motociklu cenu katalogam", kurā nav iekļautas avarējušu transportlīdzekļu cenas un kas nav paredzēts šādus transportlīdzekļu cenu noteikšanai. Tiesa par vispārzināmu atzina faktu, ka tik ievērojamā apmērā bojātas automašīnas vērtība ir vairākas reizes mazāka, nekā citām tāda paša modeļa un vecuma, bet nebojātām vai nebūtiski bojātām automašīnām. Ievērojot šādus lietas apstākļus, atbildētājam vai nu bija jāņem vērā pieteicēja norādītais bojājumu apmērs (iesniegts a/m Honda detalizēts vērtības samazinājuma aprēķins Nr.25078W01M) vai vajadzēja iesēju robežās noskaidrot bojājumu apmēru un attiecīgi koriģēt automašīnu katalogā norādīto vērtību. Tā kā aprēķinot muitas vērtību netika ne ņemts vērā, ne noskaidrots bojājumu apmērs, minētais, tiesas vērtējumā, arī var būt par iemeslu Lēmumu šajā daļā atzīt pat prettiesisku un atcelt.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 6.jūlija spriedumu atbildētājs iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Attiecībā uz spriedumā minēto par a/m Honda transportēšanas uzdevumiem (USD 800 vai USD 1000) norādāms, ka tiesa nav pareizi pārbaudījusi un novērtējusi 2006.gada 25.oktobrī SIA „Brondex" izrakstīto apstiprinājumu/rīkojumu BRX727, jo transportlīdzekļu skaits konteinerā UGMU8925835 bija 4, no tiem 1 transportlīdzeklis (bez rezerves daļām) bija paredzēts pieteicējam, līdz ar to arī pieteicējam paredzētās automašīnas transportēšanas izmaksas ir 25% jeb viena ceturtā daļa no kopējām konteinera transportēšanas izmaksām. Savukārt pārējo 3 transportlīdzekļu un to rezerves daļu transportēšanas izmaksas (75% jeb triju ceturtdaļu apmērā no kopējām konteinera transportēšanas izmaksām) apmaksā šo 3 transportlīdzekļu un to rezerves daļu saņēmējs *J.L.* Līdz ar to uzskatāms, ka iestāde, pretēji spriedumā minētajam, pareizi noteikusi pieteicēja deklarētās automašīnas transportēšanas izdevumus USD 1000 apmērā, rēķinā Nr.898-06-AFA norādītās transportēšanas izmaksas USD 4000 apmērā dalot ar 4 (konteinerā UGMU8925835 esošo transportlīdzekļu skaitu).

[5.2] Attiecībā uz spriedumā minēto par a/m Honda muitas vērtības noteikšanu norādāms, ka transportlīdzekļa/kuģa nodošanas un pieņemšanas akts, Teksasas izglābta avarējuša transportlīdzekļa īpašumtiesību sertifikāts, CMR LV-0406409, 2008.gada 10.jūlija *S.A.* apliecinājums, automašīnas foto attēli, pārdevēja izrakstītie rēķini un paskaidrojumi par norēķiniem ar pieteicēju skaidrā naudā, pretēji spriedumā minētajam, neapliecina pieteicēja deklarētās automašīnas pirkuma maksu USD 1250. Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicējs nav iesniedzis vai uzrādījis *S.A.* izsniegtu pilnvarojumu, iegādājoties un transportējot automašīnu, rīkoties pieteicēja vārdā. Tādējādi pieteicējs, pretēji likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā paredzētajam nodokļu maksātāja pierādīšanas pienākumam, nav pierādījis precīzu darījuma (automašīnas pirkuma) summu, kā rezultātā šajā lietā nav piemērojams tiesas spriedumā minētajā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 3.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-22/2010 8.punktā minētais attiecībā uz Regulas Nr.2913/92 29.pantā paredzētās darījuma vērtības noteikšanas metodes piemērošanu pieteicēja deklarētajai automašīnai.

Atbildētājs ir pamatoti noteicis a/m Honda vērtību saskaņā ar Regulas Nr.2913/92 31.pantu, pamatojoties uz Kopienā pieejamo informāciju (atbilstoši muitas iestāžu rīcībā esošajam „Vieglo, kravas automobiļu un motociklu cenu katalogam") par 2000.gada izlaiduma automašīnu Honda CR-V cenu 2006.gadā. Līdz ar to uzskatāms, ka atbildētājam nebija nepieciešams norādīt uz citiem pierādījumiem (dokumentiem saistībā ar automašīnas pārdošanu), kas liecinātu par savādāku darījuma vērtību.

[5.3] Apstāklis, ka automašīna ir cietusi smagā avārijā (ir bojātas visas virsbūves daļas, izjaukta mašīnas ģeometrija (ieliektas jumta statnes, no ass līnijas novirzīta priekšdaļa), bojāts stiklojums, apgaismes ķermeņi un ritošā daļa,

kā arī salons), neapliecina pieteicēja deklarētās automašīnas bojājumu apmēru un to ietekmi uz automašīnas vērtību. Minēto neapliecina arī spriedumā minētie foto attēli, Teksasas izglābta avarējuša transportlīdzekļa īpašumtiesību sertifikāts un transportlīdzekļa/kuģa nodošanas un pieņemšanas akts, kā arī detalizētais automašīnas vērtības samazinājuma aprēķins Nr.25078W01M. Līdz ar to arī iestādei nebija nepieciešams noskaidrot bojājumu apmēru un koriģēt automašīnu katalogā norādīto vērtību.

[5.4] Tiesa ir nonākusi pie nepareiza nolēmuma, atceļot Lēmumu, jo, pieņemot minēto lēmumu, ir nodrošināta tiesību normu un administratīvā procesa principu piemērošana publiski tiesiskajās attiecībās.

[6] Pieteicējs rakstveida paskaidrojumā apelācijas instances tiesai norāda, ka atbildētāja apelācijas sūdzību neatzīst, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Pirmās instances tiesa pamatoti konstatēja, ka atbildētājam, veicot auditu, nebija nekāda faktiska, tiesiska vai loģiska pamata transportēšanas izmaksas aprēķināt pēc konteinerā esošo transportlīdzekļu skaita.

[6.2] Nav saprotams, kādēļ apelācijas sūdzībā norādīts, ka lietā nav pierādījumu par to, ka pieteicējs automašīnu būtu iegādājies par USD 1250. Atbilstoši Civillikuma 989.pantam tika noformēts transportlīdzekļa/kuģa nodošanas un pieņemšanas akts, kurā tika norādīta automašīnas pārdošanas vērtība USD 1250.

[6.3] No fotogrāfijām ir skaidri redzams, ka a/m Honda ir katastrofālā stāvoklī un bez kapitālā remonta nav braukšanas kārtībā. Turklāt papildus tika iesniegts sertificētā eksperta automašīnas vērtības samazinājums, atbilstoši kuram redzams, ka automašīnas vērtības samazinājums sniedzas līdz 60% apmērām. Līdz ar to pie šādiem apstākļiem atbildētājam nav tiesību muitas vērtības noteikšanai piemērot lietotas automašīnas tirgus vērtību, tā it kā tā būtu pilnvērtīgā braucamā stāvoklī.

[6.4] Lietā nav šaubu par to, ka tiesai iesniegtajās fotogrāfijās ir uzrādīta konkrēti tā automašīna, kas tika iegādāta. Šo faktu tiesas sēdē ir atzinis arī atbildētāja pārstāvis. Līdz ar to pirmās instances tiesai neapšaubāmi bija pamats šo faktu ņemt vērā.

[7] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis uzturēja apelācijas sūdzību saskaņā ar tajā norādīto argumentāciju, pieteikumu lūdza noraidīt. Pieteicējs apelācijas sūdzību neatzina un uzturēja pieteikumu.

Motīvu daļa

[8] Uzklausījusi administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota daļā par transportlīdzekļa vērtības palielinājumu USD 200 apmērā, bet pārējā daļā noraidāma.

[9] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka tā ir pareiza un pietiekama, izņemot daļā par transportēšanas izdevumu palielinājumu par USD 200. Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesa sprieduma motivācijai, kas norādīta sprieduma [4.1] - [4.4], [4.8], [4.9],[4.10] punktā un to neatkārto.

[10] Izvērtējot apelācijas sūdzības argumentāciju, apgabaltiesa norāda, ka preču muitas vērtības noteikšanā pamatā ir darījuma vērtības metode (regulas Nr.2913/92 29.panta 1.punkts). Līdz ar to secināms, ka VID ir jāiesniedz pierādījumi, kas radītu ticamas šaubas par to, ka uzrādītā darījumu vērtība nav patiesa.

[11] VID savas šaubas par transportlīdzekļa vērtību ir pamatojis ar to, ka ir konstatēts, ka pieteicēja deklarācijai klāt pievienotais rēķins par konteinera transportēšanas izmaksām neatbilst VID rīcībā esošajai informācijai. Pieteicēja muitai uzrādītais rēķins norāda, ka par transportēšanu apmaksājamā summa ir USD 3200, savukārt saskaņā ar SIA „Brondex Co." sniegto informāciju konteinera transportēšanas kopējās izmaksas bija USD 4000.

[12] Apgabaltiesas vērtējumā VID izteiktās šaubas par transportēšanas izdevumiem ir pamatotas. VID ņēma vērā papildus iegūto informāciju par konteinera kopējām transportēšanas izmaksām un papildus noteica pieteicējam USD 200 ar nodokļiem apliekamu summu, kas atbilst ¼ daļai no iepriekš nedeklarētajiem konteinera transportēšanas izdevumiem.

[13] Nav pamatots pieteicēja arguments, ka VID bija jāņem vērā vienīgi *S.A.* izsniegtā apliecinājuma saturs *(lietas 32.lapa)*, kurā ir norādīts, ka pieteicējam jāsedz transportēšanas izdevumus USD 800 apmērā.

Apliecinājuma patiesumu tiesa izvērtē, salīdzinot to ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem.

Ņemot vērā, ka ar lietā esošajiem materiāliem ir konstatēts, ka pieteicēja deklarācijai klāt pievienotais „American export lines" rēķins AEL 107118-1 neatspoguļo pilnu konteinera transportēšanas summu, atzīstams, ka nepatiesas informācijas sniegšanas fakts, deklarējot preci, ir pierādīts. Līdz ar to VID ir tiesīgs ņemt vērā papildus iegūtos pierādījumus un atbilstoši pārrēķināt transportlīdzekļa vērtību.

[14] Apgabaltiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja argumentu, ka VID nebija pamata palielināt transportēšanas izdevumu summu pieteicējam, jo iepriekš nolīgtā summa USD 800 izrietēja no fakta, ka pārējo daļu no konteinera izmaksām sedz *J.L.*

Ar lietā esošiem materiāliem ir pierādīts, ka *J.L.* bija deklarējis ¾ no konteinera transportēšanas izmaksām saskaņā ar „American export lines" rēķinu AEL 107118-1 (USD 3200). Tādējādi secināms, ka konteinera transportēšanas izmaksas starp pieteicēju un *J.L.* bija sadalītas proporcionāli transportlīdzekļu skaitam konteinerā (1/4 pieteicējam un 3/4 *J.L.*).

VID Lēmumā ietvertais pamatojums balstās uz argumentāciju, ka pieteicējam ir jāsedz 1/4 daļa no konteinera transportēšanas izdevumiem (USD 4000), tādējādi VID Lēmumā ietvertais pamatojums atbilst paša pieteicēja un *J.L.* deklarācijās norādītajām transportēšanas izmaksu sadalījuma proporcijām.

[15] No Lēmuma satura var secināt, ka balstoties uz konstatēto faktu par nepareizi uzrādītām transportēšanas izmaksām, VID ir palielinājis ne tikai transportēšanas izdevumus par USD 200, bet arī noteicis transportlīdzekļa vērtību Ls 5 418, atbilstoši muitas rīcībā esošajam transportlīdzekļu cenu katalogam (deklarētā vērtība USD 1250).

Apgabaltiesas vērtējumā VID Lēmumā ietvertais pamatojums, kas balstās uz neatbilstību konstatēšanu par transportēšanas izmaksām, nav pietiekams, lai piemērotu transportlīdzekļa vērtības noteikšanu, izmantojot muitas rīcībā esošo cenu katalogu.

Apgabaltiesas vērtējumā lietā esošās transportlīdzekļa fotogrāfijas *(lietas 57.-60.lapa)*, Teksasas avarējuša transportlīdzekļa īpašumtiesību sertifikāts, automašīnas vērtības samazinājuma aprēķins Nr.25078W01M *(lietas 56.lapa)*, pieteicēja paskaidrojumi par remonta izmaksām *(lietas 82.lapa)* ir pietiekami lai apstiprinātu, ka transportlīdzekļa iegādes vērtība nevar būt pat aptuveni pielīdzināma katalogā uzrādītā transportlīdzekļa vērtībai (šajā daļā apgabaltiesa ir pievienojusies pirmās instances tiesas faktisko apstākļu izvērtējumam un secinājumiem).

VID apelācijas sūdzībā nav norādījis citus argumentus, kas dotu pamatu apšaubīt pieteicēja iesniegtos dokumentus un argumentus par transportlīdzekļa iegādes vērtību. Līdz ar to papildus argumentācija par Lēmuma atcelšanu šajā daļā nav nepieciešama.

[16] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa konstatē, ka ar nodokļiem apliekamā objekta vērtība ir palielinājusies par Ls 110,60 (USD 200 x 0,553= Ls 110,60). Ievedmuitas nodoklis (10%) no šīs summas sastāda Ls 11,06, savukārt PVN Ls 21,90 ((110,60 + 11,06)x18%= Ls 21,90).

Nokavējuma nauda (0,05%) par 587 kavētajām dienām uz audita sastādīšanas brīdi sastāda Ls 9,67.

Lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošā likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta otrā daļa paredzēja soda naudas piemērošanu 30 % apmērā gadījumos,

ja nodokļu samazinājums nepārsniedz 15 % no kopējās summas. Līdz ar to soda nauda nosakāma Ls 9,89 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt *V.S.* pieteikumu.

Atstāt spēkā Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 4.septembra lēmumu Nr.19/24792 daļā par ievedmuitas nodokli 11,06 Ls, pievienotās vērtības nodokli 21,90 Ls, nokavējuma naudu 9,67 Ls un soda naudu 9,89 Ls apmērā. Pārējā daļā atcelt Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 4.septembra lēmumu Nr.19/24792 ar tā izdošanas dienu.

Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt *V.S.* samaksāto valsts nodevu 10 latu apmērā.

Spriedumu trīsdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	*(paraksts)*	V.Poķis
Tiesneses	*(paraksts)*	I.Amona
	(paraksts)	S.Liniņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis V.Poķis
Rīgā, 2012.gada 30.janvārī.